

การกระตุ้นด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์

Bernard ⁽¹⁾ ท้นดแพทย์ชาวฝรั่งเศส (ปี ค.ศ.1950) ประสบความสำเร็จในการนำกระแสลัทธิรูปซายมาแปลงเป็นกระแสตรง IDC แบบ full wave rectified และ half wave rectified (เป็นรูปครึ่งซาย) โดยสามารถควบคุมความถี่และการเลือกขั้วกระตุ้นเพื่อระงับอาการปวดจากเส้นประสาท และเรียกชื่อกระแสนี้ว่า กระแสไดอะไดนามิกส์ (diadynamic current) ผลของการกระตุ้น พบว่า จะเกิดรอยแดงขึ้นที่ใต้ขั้วไฟฟ้าเนื่องจากกระแสชนิดนี้ สามารถกระตุ้นระบบประสาทอัตโนมัติ (autonomic nervous system) ทำให้การไหลเวียนของโลหิตบริเวณนั้นดีขึ้น พบว่ากระแสไฟที่เหมาะสมสำหรับการกระตุ้นประสาทอัตโนมัติ คือ กระแสที่มีช่วงกระตุ้นประมาณ 10 มิลลิวินาที และความถี่ประมาณ 50-100 เฮิร์ตซ์ โดยทั่วไปกระแสที่มีช่วงกระตุ้น 8.5 มิลลิวินาที จะมีความถี่ 60 เฮิร์ตซ์ (ดูบทที่ 6) และกระแสที่มีช่วงกระตุ้น 10 มิลลิวินาที จะมีความถี่ 50 เฮิร์ตซ์ เช่น กระแสที่ใช้ตามบ้าน

แต่กระแส ไดอะไดนามิกส์ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันนี้มักเป็นแบบกระแสที่มีความถี่ 50 เฮิร์ตซ์

1. ลักษณะเฉพาะของกระแสไดอะไดนามิกส์ ^(1,2)

กระแสไดอะไดนามิกส์แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กระแสแบบต่อเนื่อง (continuous current) และแบบการปรับแต่งความถี่ (frequency modulation) (รูปที่ 12.1) ซึ่งเรียกตามภาษาฝรั่งเศสดังนี้

1.1 กระแสแบบต่อเนื่อง แบ่งออกเป็น 2 ชนิด

1.1.1 กระแสดีเอฟ (DF =diphase fixe or diphasic)

เป็นกระแสไฟตรงชนิดเฟสคู่แบบ full wave หรือ double phase rectified มีความถี่ 100 เฮิร์ตซ์ และช่วงกระตุ้น 10 มิลลิวินาที โดยไม่มีช่วงพัก (รูปที่ 12.1ก) ขณะกระตุ้นผู้ถูกกระตุ้นจะรู้สึกเจ็บจี๊ด ๆ และสั่นเหมือนเข็มทิ่มเบาๆติดต่อกัน กระแสชนิดนี้มักจะใช้กระตุ้นในช่วงแรกก่อนการใช้กระแสชนิดอื่น ซึ่งจะให้ผลในการลดปวดชั่วคราว หลังจากกระตุ้นไปชั่วครู่ความรู้สึกเจ็บจี๊ด ๆ นี้จะหายไป จะเกิดอาการชาขึ้นแทนที่ เมื่อเพิ่มความแรงของกระแสให้พอเหมาะผู้ถูกกระตุ้นอาจจะรู้สึกเหมือนขั้วกระตุ้นเคลื่อนไปตามผิวหนัง เนื่องจากเกิดการปรับตัว (accomodation) ของระบบประสาทได้ง่าย หรืออาจจะไม่รู้สึกว่าขั้วกระตุ้นวางอยู่บนผิวหนัง อย่างไรก็ตาม ความแรงของกระแสที่ใช้ในการกระตุ้น ไม่ควรจะแรงจนเกิดการหดตัวของกล้ามเนื้อ กระแสดีเอฟนี้ มักใช้ได้ดีในกรณีที่มีระบบไหลเวียนรอบนอกบกพร่องหรือผิดปกติ (peripheral circulatory disorder)

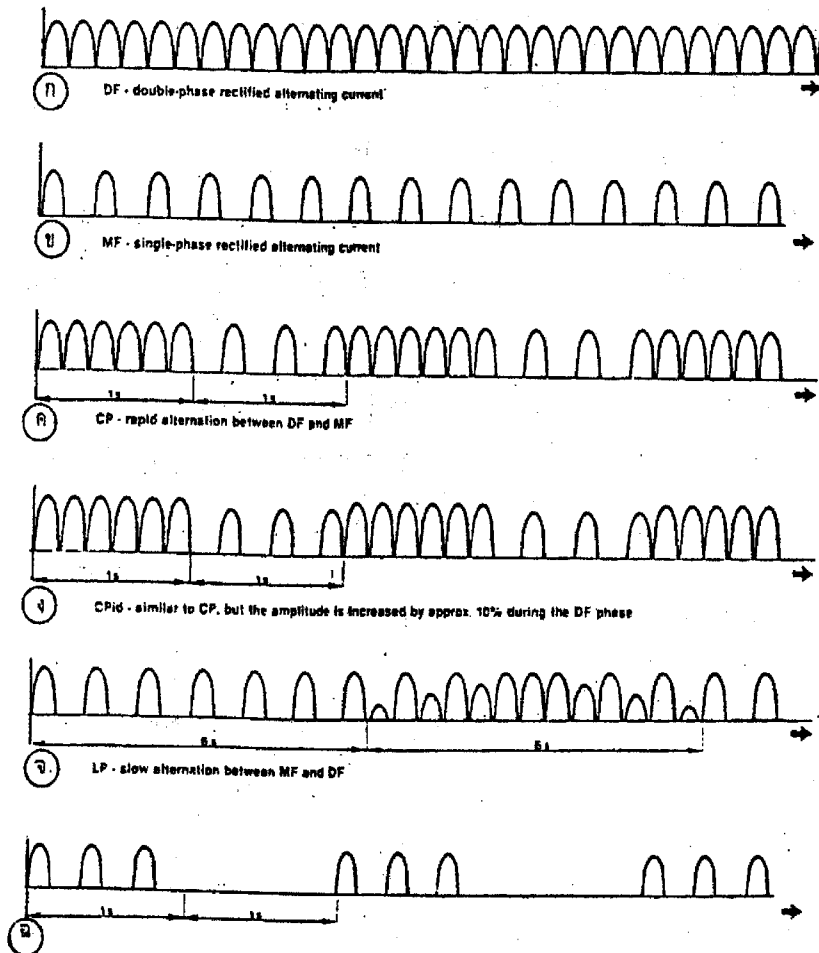
1.1.2 กระแสเอ็มเอฟ (MF = monophasic fixe or monophasic)

เป็นกระแสตรงเฟสเดี่ยวชนิด half wave หรือ single phase rectified มีช่วงกระตุ้นประมาณ 10 มิลลิวินาที ช่วงพัก 10 มิลลิวินาที และความถี่ 50 เฮิร์ตซ์ (รูปที่ 12.1ข) ขณะกระตุ้น ผู้ถูกกระตุ้นจะรู้สึกสั่น ๆ ค่อนข้างแรง คล้ายกับมีแรงกดน้อย ๆ อยู่ตลอดเวลา จะใช้ได้ดีในการลดการอักเสบ และอาการเจ็บปวดจากกล้ามเนื้อเกร็ง (muscle spasm) มักจะใช้กระตุ้นภายหลังการใช้กระแสดีเอฟแล้ว ความถี่ของกระแสในช่วงนี้สามารถทำให้เกิดการหดตัวของกล้ามเนื้อได้ โดยใช้ความแรงของไฟน้อยกว่ากระแสดีเอฟ ซึ่งกล้ามเนื้อจะหดตัวเป็นจังหวะ กระแสชนิดนี้ มักไม่ใช้สำหรับระงับปวด (เพียง อย่างเดียว) มักใช้กระตุ้นระงับปวดร่วมกับการเพิ่มการไหลเวียน จากการหดตัวเป็นจังหวะของกล้ามเนื้อ และมักเกิด accommodation ช้ากว่าแบบดีเอฟ

1.2 กระแสชนิดปรับแต่งความถี่ แบ่งออกเป็น

1.2.1 กระแสซีพี (C.P. = module en courtes periodes or short period modulation)

กระแสซีพีเป็นกระแสผสมระหว่างกระแสดีเอฟ และเอ็มเอฟสลับกันไปช่วงละ 1 วินาที กระแสซีพีนี้ยังแบ่งออกเป็น 'CP' รูปแบบธรรมดา (รูปที่ 12.1ค) และ 'CP id' (รูปที่ 12.1ง) ซึ่งมีรูปแบบของกระแสเหมือนกระแสซีพีทั่วไป แต่ช่วงที่เป็นกระแสดีเอฟมี แอมพลิจูดสูงกว่าเอ็มเอฟ 10-15% ผู้ถูกกระตุ้นด้วยกระแสซีพี จะมีความรู้สึกแตกต่างกันอย่างชัดเจน ระหว่างถูกกระตุ้นด้วยกระแสเอ็มเอฟ และดีเอฟสลับกัน กล่าวคือ ผู้ถูกกระตุ้นจะมี

รูปที่ 12.1 แสดงลักษณะเฉพาะของกระแสไดอะไดนามิกส์ (ก) กระแสไฟดีเอฟ, (ข) กระแสไฟเอ็มเอฟ, (ค) กระแสไฟซีพี, (ง) กระแส CP id, (จ) กระแสแอลพี, (ฉ) กระแสอาร์เอส (ดัดแปลงจาก: Enraf-Nonius BV. Diadynamic: an instruction manual. Holland; Delft, 1985: 5.)

ความรู้สึกสั้นๆ สลับกับการสั้นสะท้อน กระแสชนิดนี้ จะใช้ลดปวดในรายที่ไม่มีการแข็งเกร็งของกล้ามเนื้อ และในกรณีของการหนีกขาดของพังผืดและเอ็นกล้ามเนื้อ ถ้าปรับความแรงของกระแสขณะกระตุ้นจนถึง motor threshold จะทำให้กล้ามเนื้อหดตัวในช่วงที่เป็นกระแสเอ็มเอฟ และคลายตัวในช่วงที่เป็นกระแสดีเอฟ

1.2.2 กระแสแอลพี (LP = module en longues periodes or long period modulation)

กระแสแอลพีนี้มีลักษณะคล้ายกระแสไฟ surge ซึ่งความแรงของกระแสจะค่อยๆขึ้น และลงเป็นเวลา 5 วินาที ที่ความถี่ 100 เฮิร์ตซ์ สลับกันช่วงเอ็มเอฟอีก 5-10 วินาที ผู้ถูกกระตุ้นจะรู้สึกมีการเปลี่ยนแปลงช้า ๆ ของดีเอฟ และการลดปวดของกระแสเอ็มเอฟ มักใช้ในผู้ป่วยที่มีการเจ็บปวดกล้ามเนื้อ และเส้นประสาท (รูปที่ 12.1จ) ข้อดีของกระแสแอลพีก็คือจะไม่เกิด accommodation หรือเกิดน้อยมาก

1.2.3 กระแสอาร์เอส (RS = rythme syncope or syncopal rythme)

กระแสอาร์เอสเป็นกระแสไฟที่มีลักษณะคล้ายเอ็มเอฟแต่มีช่วงพัก 1 วินาที สลับกันช่วงกระตุ้น 1 วินาที มักใช้กระตุ้นที่กล้ามเนื้อไม่ได้ถูกใช้งานนาน ๆ เช่นผู้ป่วยหลังถอดเฟือก หรือใช้ในการทดสอบความไว (excitability) ของเส้นประสาทยนต์ และกล้ามเนื้อ (รูปที่ 12.1ฉ)

2. ผลของกระแสไดอะไดนามิกส์^(2,3)

เนื่องจากกระแสไดอะไดนามิกส์ มีช่วงการกระตุ้นค่อนข้างกว้าง (ประมาณ 10 มิลลิวินาที จึงทำให้สามารถกระตุ้นได้ทั้งใยประสาทชนิด (A) ประสาทสัมผัส (Ia) และประสาทอัตโนมัติ (B) ดังนั้นผลสรีรวิทยาของกระแสที่เกิดขึ้นพอสรุปได้ดังนี้

2.1 เกิดการหดตัวของกล้ามเนื้อ

กระแสไดอะไดนามิกส์มีรูปคลื่นเป็นครึ่งหนึ่งของคลื่นรูปซาย (ครึ่งซาย) ช่วงการกระตุ้น 10 มิลลิวินาที ดังนั้น ผลของการกระตุ้นจะทำให้เกิดการหดตัวของกล้ามเนื้อเป็นจังหวะคล้ายกับกระแสไฟตรงแบบช่วง ๆ รูปสามเหลี่ยมที่มีช่วงการกระตุ้น 10 มิลลิวินาที ผลการหดตัวเป็นจังหวะของกล้ามเนื้อนี้ จะช่วยเพิ่มการไหลเวียนของโลหิต

2.2 ผลจากการกระตุ้นประสาทสัมผัส

ถ้าปรับความแรงของกระแสไดอะไดนามิกส์ให้กระตุ้นพอรู้สึกไม่สูงมากจนเกิดการหดตัวของกล้ามเนื้อ ก็จะมีผลในการระงับความเจ็บปวด แต่ถ้าใช้ความแรงของกระแสสูงมากจนไปกระตุ้นใยประสาทที่นำความรู้สึกเจ็บปวด (C) ก็จะทำให้ผู้ถูกกระตุ้นรู้สึกเจ็บปวดได้

2.3 ผลจากการกระตุ้นประสาทอัตโนมัติ

กระแสไฟไดอะไดนามิกส์สามารถกระตุ้นเส้นประสาทอัตโนมัติ ซึ่งมีผลทำให้เกิดการขยายตัวของหลอดเลือด เพิ่มการไหลเวียนของโลหิตดีขึ้น

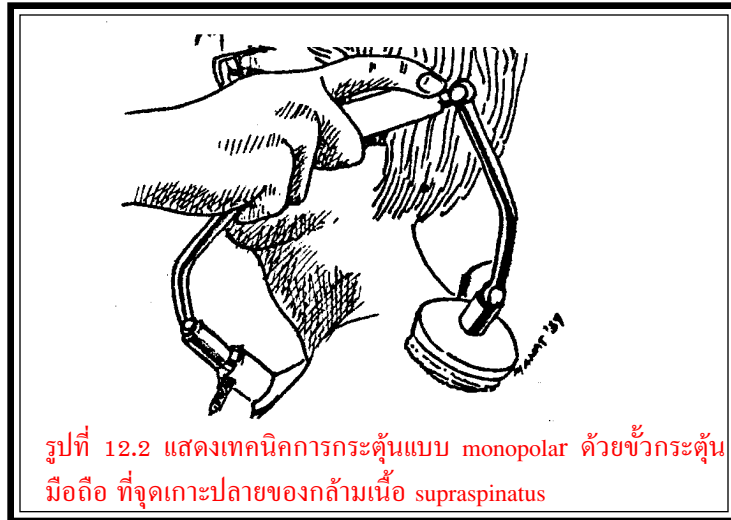
จะสังเกตได้จากผิวหนังบริเวณที่วางขั้วไฟฟ้าจะมีสีแดง ซึ่งผลของการเพิ่มการไหลเวียนดังกล่าว จะทำให้บริเวณที่ได้รับบาดเจ็บเกิดการซ่อมแซมอย่างรวดเร็ว

2.4 ผลจากขั้วไฟฟ้า

เนื่องจากกระแสไฟไดอะไดนามิกส์มีช่วงกระตุ้นค่อนข้างยาว มีช่วงพักสั้น หรือไม่มีช่วงพัก เช่น กระแสดีเอฟ จึงมักจะทำให้เกิดปฏิกิริยาเคมีได้ขั้วไฟฟ้าคล้ายกระแสแกลเวนิก โดยที่ได้ขั้วบวกจะมีสภาพเป็นกรด และที่ได้ขั้วลบจะมีสภาพเป็นด่าง (ดูบทที่ 4) ปฏิกิริยาเคมีได้ขั้วไฟฟ้าที่เกิดขึ้นนั้นมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผิวหนังอาจเกิดเป็นขุย ถลอก สีคล้ำลง ลอกหลุด หรือพองเป็นตุ่มน้ำขึ้นได้ ผู้ถูกกระตุ้นจะรู้สึกร้อน แสบ หรือรู้สึกคันเพิ่มขึ้น ดังนั้น ขณะใช้กระแสไฟไดอะไดนามิกส์ควรคำนึงถึงระยะเวลาของการวางขั้วกระตุ้น โดยทั่วไปแล้วไม่ควรนานเกิน 10 นาที และควรสอบถามความรู้สึกจากผู้ป่วยบ่อย ๆ นอกจากนี้ ปฏิกิริยาเคมีได้ขั้วไฟฟ้าของกระแสนิดนี้ ยังมีส่วนช่วยลดบวม โดยที่ได้ขั้วบวกจะเกิดการดึงน้ำออกจากเซลล์เข้าสู่ระบบการไหลเวียน เช่นเดียวกับกระแสไฟตรงอย่างต่อเนื่อง หรือกระแสแกลเวนิก

3. เทคนิคการกระตุ้น⁽⁴⁾

เทคนิคการกระตุ้นด้วยกระแสไฟไดอะไดนามิกส์ ไม่แตกต่างจากการกระตุ้นด้วยกระแสไฟทั่วไป เนื่องจากกระแสไฟชนิดนี้มีช่วงกระตุ้นกว้าง (10 มิลลิวินาที) และมีช่วงพักแคบ หรือไม่มีช่วงพัก (ดีเอฟ) หากพิจารณา

กระแสเฉลี่ยแล้ว จะใกล้เคียงกับกระแสแกลเวนนิก จึงมักทำให้เกิดการไหม้พองจากกระแสเสมอ ๆ ดังนั้นจึงมักใช้ขั้วกระตุ้นวางบนผ้าหรือฟองน้ำหนา เช่นเดียวกับการกระตุ้นด้วยกระแสแกลเวนนิก และใช้เวลากระตุ้นค่อนข้างสั้น ในปัจจุบัน มักใช้ขั้วกระตุ้นมือถือชนิดสองขั้ว (รูปที่ 12.2, 12.3)

3.1 เทคนิค monopolar

ขั้วกระตุ้นขั้วลบซึ่งมักจะเป็นขั้วเล็ก จะวางที่จุดจับ ส่วนขั้วที่ใหญ่กว่าจะวางห่างออกไป 4-5 ซม. เพื่อให้กระแสเกิดครบวงจร ซึ่งวิธีนี้เหมาะสำหรับผู้ถูกกระตุ้นที่มีจุดจับชัดเจน (รูปที่ 12.2)

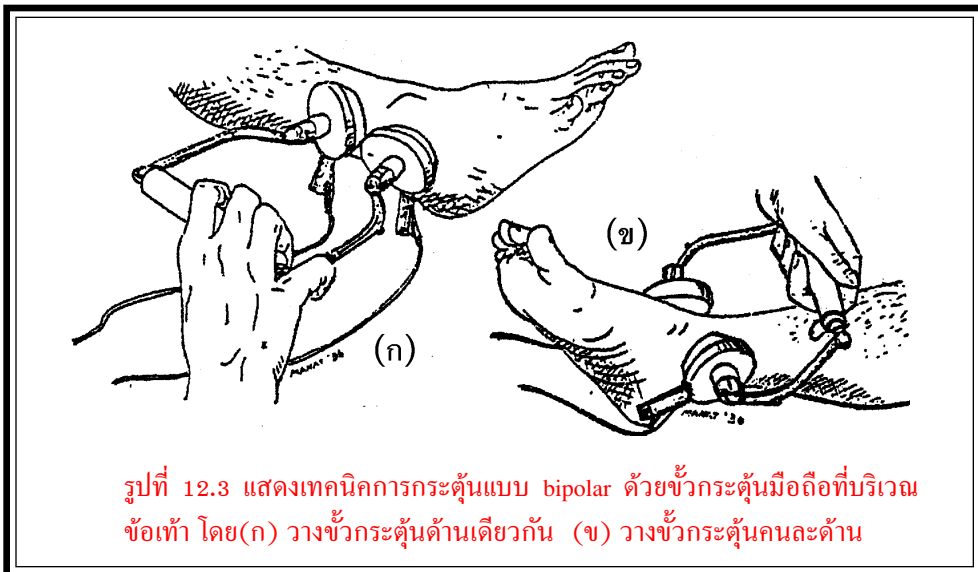
3.2 เทคนิค bipolar

ขั้วกระตุ้นทั้ง 2 มักมีขนาดเท่ากัน เทคนิคนี้มักใช้กระตุ้นในตำแหน่งของผิวหนังที่มีบริเวณกว้าง เช่น หลัง เป็นต้น โดยการวางขั้วลบที่ส่วนปลายและขั้วบวกที่ส่วนต้น (ดูบทที่ 3) ในแนวเดียวกันหรือจะวางตรงข้ามกัน (รูปที่ 12.3)

4. ปริมาณของกระแสที่ใช้ ⁽¹⁾

ในการรักษาด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์ การปรับความแรงของกระแส จะใช้ วิธีปรับให้น้อยกว่าระดับความรู้สึกเจ็บปวดเสมอ ในกรณีที่หวังผลการรักษาในเชิงของการระงับปวด โดยทั่วไปแล้วผู้ถูกกระตุ้นจะรู้สึกต่อเมื่อความแรงของกระแสถึงระดับความรู้สึก (sensibility threshold) เมื่อปรับความแรงของกระแสเพิ่มขึ้นจนถึง motor threshold ก็จะมีการหดตัวของกล้ามเนื้อ ถ้าปรับความแรงของกระแสเพิ่มขึ้นอีก ผู้ถูกกระตุ้นจะรู้สึกถึงการหดตัวของกล้ามเนื้อร่วมกับอาการปวด (pain threshold)

ปริมาณกระแสที่ใช้ต้องไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกร้อนเหมือนผิวไหม้ ผู้ถูกกระตุ้นที่เกิดความรู้สึกดังกล่าว อาจเกิดจากการใช้ความแรงของกระแสมากเกินไป หรือวางขั้วกระตุ้นบริเวณที่มีแผลเปิด ในกรณีที่มีแผลบริเวณที่จะวางขั้วกระตุ้น อาจใช้วาสลินทาบริเวณนั้นก่อนทำการกระตุ้น

ตารางที่ 12.1 แสดงวิธีการเลือกชนิดกระแสไดอะไดนามิกส์เพื่อระงับปวด (ดัดแปลงจาก: Enraf-Nonius BV. Diadynamic: an instruction manual. Holland: Delft. 1985: 7.)

สภาวะอาการปวด	ชนิดกระแส	จำนวนครั้งที่รักษา
ปวดรุนแรง	DF	1-2
ปวดลดลง	LP/DF	2-6
ปวดเล็กน้อย	LP/DF, CP	6-12
ปวดคงที่	CPid/CP, MF	รักษาครั้งสุดท้าย

5. การเลือกใช้ชนิดของกระแส ⁽³⁾

การเลือกใช้ชนิดของกระแส ขึ้นอยู่กับความรุนแรงและพยาธิสภาพของโรคที่ใช้ นอกจากนั้นจะต้องคำนึงถึงเทคนิคการวางขั้วกระตุ้นด้วย และสิ่งสำคัญที่สุดผู้ป่วยจะต้องได้รับการวินิจฉัย และประเมินผลก่อนการรักษา ให้แน่นอนถูกต้องก่อนการรักษา ในสถานะที่มีพยาธิสภาพ ควรใช้ความแรงของกระแสน้อยๆก่อน (ตารางที่ 12.1) และเลือกรูปแบบของกระแสที่ทำให้ความรู้สึกละบายก่อน เช่น

ตารางที่ 12.1 แสดงกลุ่มอาการปวดที่นิยมกระตุ้นด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์ (ดัดแปลงจาก: Enraf-Nonius BV. Diadynamic: an instruction manual. Holland: Delft. 1985: 7.)

กลุ่มอาการปวด	ชนิดกระแส
nerve treatment	DF, LP
Sudeck's atropy	DF
ganglion treatment	DF
trauma	DF, CP, CPid
herpes zoster	CP

DF -> LP -> CP -> CPid -> MF

โดยทั่วไปแล้วเมื่อใช้ชนิดและความแรงของกระแสที่เบาและน้อยกระตุ้นก่อน จะทำให้เกิดการปรับตัวของเนื้อเยื่อ การเปลี่ยนชนิด และเพิ่มความแรงของกระแสควรกระทำต่อเมื่อ ความรู้สึกของกระแสที่กระตุ้นให้ผู้ถูกกระตุ้นลดลง หรือหายไป ดังนั้น ในรายที่มีอาการเจ็บปวดมาก จึงมักจะนิยมใช้กระแส ดีเอฟกระตุ้นเป็นอันดับแรกก่อน เมื่ออาการทุเลาลง จึงเปลี่ยนเป็นใช้กระแส แอลพี, ซีพี และ เอ็มเอฟ ตามลำดับ ตัวอย่าง กลุ่มอาการปวดที่นิยมใช้กระแส ไดอะไดนามิกส์กระตุ้น ได้แสดงไว้ใน ตารางที่ 12.2

ปฏิบัติการที่ 12 การกระตุ้นด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์

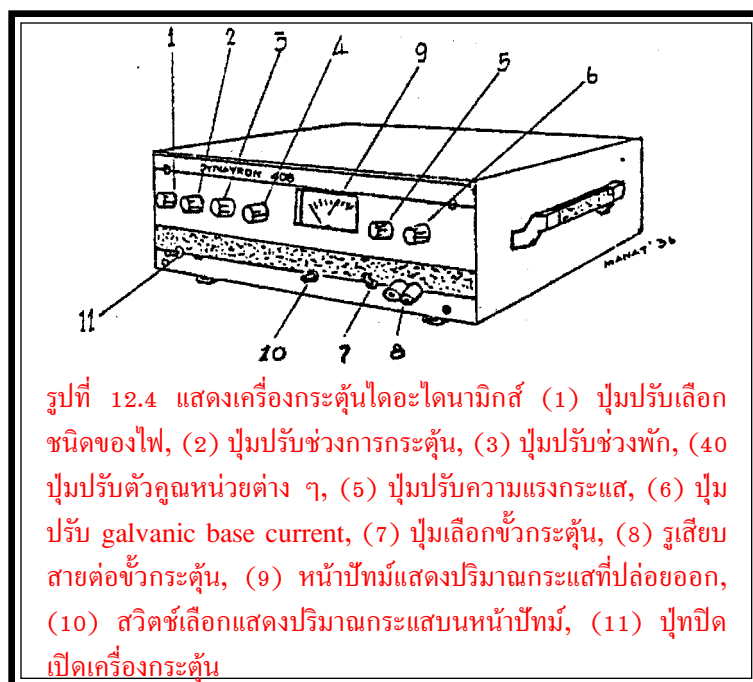
จุดประสงค์

หลังจากปฏิบัติการครั้งนี้แล้วนักศึกษาสามารถ

- 1.อธิบายลักษณะของคลื่นกระแสไฟไดอะไดนามิกส์ชนิดต่างๆได้
- 2.อธิบายความรู้สึก และผลที่เกิดจากการกระตุ้นด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์ได้
- 3.อธิบายข้อบ่งชี้และข้อควรระวังขณะกระตุ้นด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์
- 4.แสดงวิธีกระตุ้นด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์ได้

เครื่องมือและอุปกรณ์

1. เครื่องกระตุ้นไฟฟ้าที่สร้างกระแสไดอะไดนามิกส์ (รูปที่ 12.4)
2. แผ่นขั้วไฟฟ้าพร้อมอุปกรณ์

3. สำลี และแอลกอฮอล์

4. วาสลีน

วิธีปฏิบัติการ

ตอนที่ 1 การกระตุ้นด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์

1. ใช้สำลีชุบแอลกอฮอล์เช็ดบริเวณที่จะวางขั้วกระตุ้น
2. วางแผ่นขั้วกระตุ้นทั้งสองบนผ้าชุบน้ำหนา 1/2 นิ้ว ที่แขนห่างกันพอควร ถ้าผิวหนังบริเวณนั้นมีรอยถลอกหรือเป็นตุ่ม ควรทาด้วยวาสลีนแล้วรัดด้วยสายยางให้แน่นพอดี

ตารางที่ 12.3 บันทึกผลการกระตุ้นด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์ชนิดต่าง ๆ

ชนิดกระแส	ความแรงของกระแส	ระยะเวลาที่ใช้กระตุ้น	ลักษณะผิวใต้หัวกระตุ้น	ความรู้สึกของผู้ถูกกระตุ้น
DF LP CP MF				
ค่า galvanic base current -----				
DF LP CP MF				

3. ปรับปุ่มเลือกชนิดกระแสไฟที่จะกระตุ้นไว้ที่ DF ค่อย ๆ เพิ่มกระแสจนกระทั่งผู้ถูกกระตุ้นทนไม่ได้ สังเกตอาการแล้วบันทึกผลในตารางที่ 12.3

4. ปรับปุ่มเลือกชนิดกระแสที่กระตุ้นไว้ที่ LP, CP และ MF แล้วค่อย ๆ เพิ่มกระแสจนกระทั่งผู้ถูกกระตุ้นทนไม่ได้ สังเกตอาการแล้วบันทึกผล

5. ปรับปุ่ม galvanic base current ที่ค่า ๆ หนึ่งแล้วทำตามขั้นตอน 1-4

ตอนที่ 2 การกระตุ้นเพื่อลดปวดบริเวณข้อเท้า

1. วางขั้วกระตุ้นทั้งสองบริเวณ medial malleolus ข้างเดียวกันและห่างกันพอสมควร (รูปที่ 12.5ก)

2. ปรับปุ่มเลือกชนิดกระแสมาที่ MF ค่อย ๆ เพิ่มความแรงกระแสจนกระทั่งผู้ถูกกระตุ้นพอทนได้ สังเกตอาการบันทึกผลในตารางที่ 12.4

ตารางที่ 12.4 บันทึกผลการระงับปวดที่ข้อเท้า

เวลากระตุ้น (ต่อเนื่อง)	ลักษณะ ขี้วที่วาง	ความแรง กระแส	ลักษณะผิวหนัง ใต้ขี้วกระตุ้น	ความรู้สึกขณะ ถูกกระตุ้น	ความรู้สึก หลังกระตุ้น
5 วินาที	ด้านเดียวกัน				
	ด้านตรงข้าม				
10 วินาที	ด้านเดียวกัน				
	ด้านตรงข้าม				
15 วินาที	ด้านเดียวกัน				
	ด้านตรงข้าม				

3.เปลี่ยนขั้วกระตุ้นขั้วหนึ่งมาด้านตรงข้าม (lateral malleolus) (รูปที่ 12.5บ)

7.4 แล้วค่อย ๆ เพิ่มกระแสจนผู้ถูกกระตุ้นสามารถทนได้ สังเกตอาการแล้วบันทึกผล

คำถามท้ายบท

- 1.เพราะเหตุใดจึงต้องใช้ผ้าหนา (1/2 นิ้ว) รองใต้ขั้วกระตุ้นทั้งสอง
- 2.ค่าความแรงของกระแสชนิดใดมีค่าสูงสุด ขณะที่ผู้ถูกกระตุ้นทนไม่ได้เหตุใดจึง เป็นเช่นนั้น?
- 3.ลักษณะผิวหนังจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร? เพราะเหตุใด?
- 4.ท่านคิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมในการกระตุ้นด้วยกระแสไดอะไดนามิกส์ ควรเป็นเท่าใดเพราะเหตุใด?
- 5.ลักษณะการวางขั้วทั้งสองชนิดมีผลต่อการกระตุ้นต่างกันอย่างไร?
- 6.ท่านคิดว่าความรู้สึกของผู้ถูกกระตุ้นจะแตกต่างกันหรือไม่เมื่อค่าความแรงของกระแสไม่มีการเพิ่มขณะกระตุ้นเป็นเวลานาน
- 7.galvanic base current คืออะไร? มีประโยชน์อย่างไร?
- 8.จงเขียนรูปกราฟเปรียบเทียบระหว่างกระแส DF ปกติ และ DF ที่มี galvanic base current

เอกสารอ้างอิง

- 1.Kloth LC. Electrotherapeutic alternative for treatment of

pain, chapter6. In: Gersh MR. ed. Electrotherapy in rehabilitation. Philadelphia; F.A.Davis Company, 1992: 207-8.

2. Enraf-Nonius BV. Diadynamic: an instruction manual. Holland; Delft, 1985: 1-45.

3. Wadsworth H, Chanmugam APP. Medium frequency current. chapter9. Electrophysical agents in physiotherapy, 2nd edition. Sydney; Science Press, 1985: 267-70.

4. Alon G. Principle of electrical stimulation, chapter 3. In: Currier DP, Nelson RM eds. Clinical electrotherapy. California: Appleton and Lange, 1987: 47-8.